

Exporten bromsar in –
minskad orderingång och
lägre sysselsättning

SEK:s Exportkreditbarometer

December 2019

SEK:s Exportkreditbarometer med resultat från svenska exportföretag visar en blandad utveckling för svensk export.

Exportordergång

Exportordergången fortsätter att minska men från en hög nivå. Mest synligt är det hos de stora bolagen.

Sysselsättning

Index över sysselsättningsplanerna sjunker på alla fronter, såväl för stora som små bolag, både på 6 och 12 månaders sikt, i Sverige och utomlands.

Pris på finansiering

Betydligt fler exportföretag anser att det blivit billigare att låna.

Likviditet

Företagens likviditetssituation har förbättrats jämfört med i våras. Fyra av tio upplever en starkare likviditet.

**”Exportbolagen
är starka även om
orderingången
sjunker något.”**

Catrin Fransson, vd SEK

Exportkreditindex

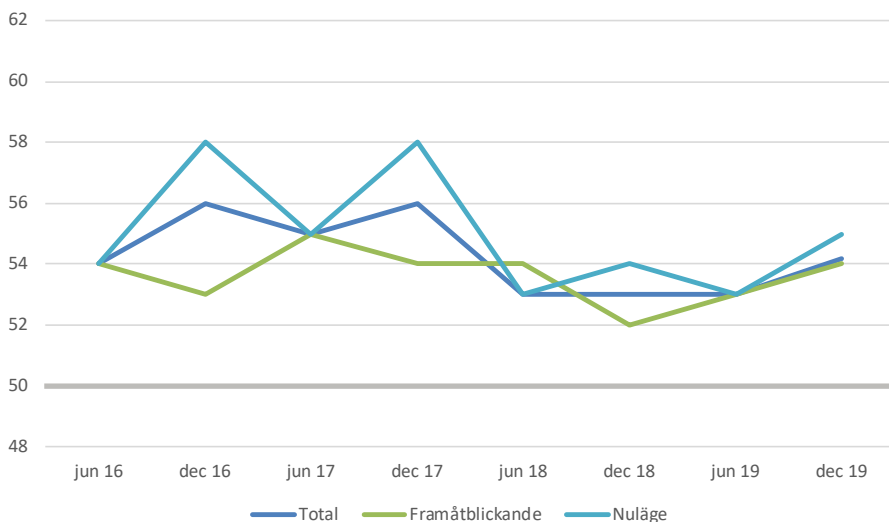
De senaste ett och ett halvt åren har EKI legat på 53 och ökar nu till 54. EKI nuläge uppgår till 55 och EKI framåtblickande (12 månader) till 54.

Att EKI ökar trots en försämrad konjunktur beror dels på god tillgång till finansiering på bank- och kapitalmarkanden, dels på att det är billigt att låna.

EKI är ett sammanvägt index och innefattar frågor om företagens finansiella situation, kostnad för finansiering samt behov av och tillgång till finansiering. Sysselsättningsplaner och exportordergång inkluderas inte i detta index. Ett EKI över 50 innebär att det är fler som tror på en förbättring än en försämring.

54

Exportkreditindex december 2019

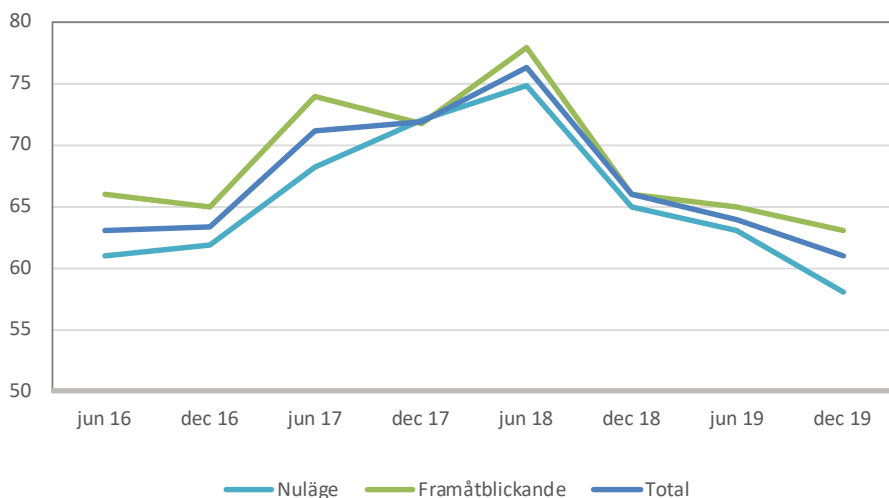
Svagare finanser hos svenska exportföretag

Den svenska ekonomin är stabil även om effekterna av konjunktur nedgången märks. Detta visar sig främst i lägre exportordergång och minskade sysselsättningsplaner. Nedgången syns även i företagens finansiella situation som fortsätter att försvagas, framför allt hos stora bolag.

Det totala indexet för företagens finansiella situation har under det senaste halvåret sjunkit från 63 till 58. Detta kan jämföras med framåtblickande index (12 månader) som visar en mindre nedgång vilket pekar på att såväl stora som små bolag, trots den allmänna uppfattningen om försämrade förutsättningar, har en mer positiv syn på framtiden. Långsam förändring har bidragit till tid för förberedelse vilket kan förklara den positiva synen trots omvärldens negativa bild.

Fyra av tio företag tror att den finansiella situationen kommer att stärkas under de kommande 12 månaderna vilket är i linje med den prognos bolagen gjorde i våras. Små företag har en mer positiv syn på företagets finansiella situation i framtiden än stora. Ett skäl till det är att små företag ofta är underleverantörer till stora företag och därför märker av konjunktursvängningarna något senare.

Företagens finansiella situation

Starkare likviditetssituation

Företagens likviditet har stärkts jämfört med i våras och den största skillnaden noteras hos stora bolag. Totalt upplever fyra av tio en starkare likviditetssituation. En god tillgång till finansiering påverkar sannolikt uppfattningen positivt.

Tittar man på skuldsättningen noterar en större andel företag ökad skuldsättningsgrad jämfört med i våras. Åtta av tio bolag anger att den är oförändrad eller har minskat. Framåtblickande är förhållandet det motsatta, då tror fler att skuldsättningsgraden kommer att minska.

En förklaring till företagens ekonomiska situation är att konjunkturen upplevs som stabil vilket gör att företagen har god tid att anpassa sig till sämre tider. Så länge lönsamheten hålls uppe och orderböckerna inte försämras dramatiskt finns begränsad oro för ökade skulder.

Stora bolag tar första smällen när orderingången minskar

En nedgång i exportorderingången har märkts tydligt under det senaste halvåret. Index har sjunkit från 64 till 59 och det är de stora bolagen som står för hela tappet. Dubbelt så många stora bolag som i våras anger minskad orderingång. De små bolagen, som ofta är underleverantörer till större bolag, har ännu inte känt av konjunktrens svala vindar men förutspår minskad orderingång på sikt. Index ligger fortfarande på en betryggande nivå över 50 vilket indikerar att fler företag tror på ökad export än minskad.

Även index över förväntad exportorderingång sjunker, men inte lika kraftigt, vilket betyder att minskningen är något större i nuläge än framåtblickande. Bland de små bolagen förväntar sig sex av tio en ökad orderingång under de kommande 12 månaderna. Motsvarande siffra för stora bolag är fyra av tio.

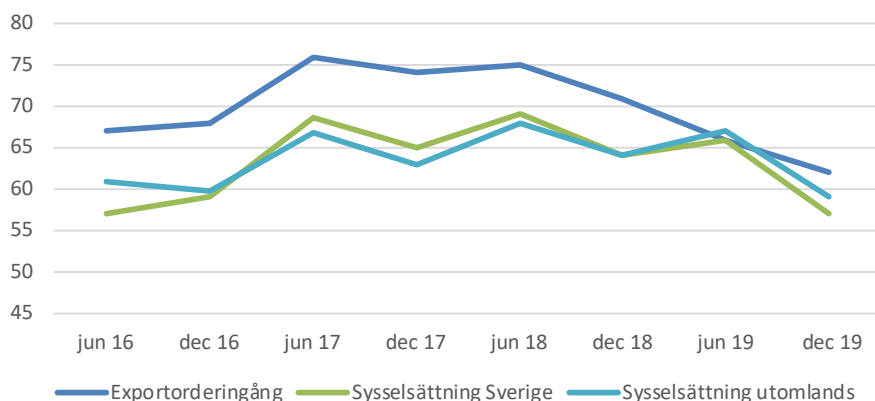
”Kompetensbrist är det största hindret för ökad export hos stora bolag”

Sysselsättning – alla pilar pekar nedåt

Barometern visar ett naturligt samband mellan företagens orderingång och sysselsättningsplaner. När orderingången minskar följer sysselsättningen efter. Utmärkande för denna mätning är att alla pilar pekar nedåt för företagens sysselsättningsplaner. Totalt sett sjunker index över företagens sysselsättningsplaner såväl i Sverige som utomlands, på både 6 och 12 månaders sikt. Minskningen är kännbar hos både stora och små bolag även om utvecklingen drivs av de stora. Som oftast i konjunktursvängningar sker en eftersläpning av effekterna. Därför är det rimligt att förvänta sig ytterligare nedskärningar hos små företag framöver. Med detta sagt bör man notera att samtliga index ligger över 50 vilket indikerar att fler företag är positiva än negativa.

I våras kunde vi konstatera att företag som hade minskade orderingångar ändå valde att behålla sina anställda. En förklaring till det kan vara kompetensbrist vilket fortfarande anses vara det största hindret för ökad export hos stora bolag.

Index över exportordergång samt sysselsättning i Sverige och utomlands

Stora bolag ser minskat finansieringsbehov på sikt

Trots minskad exportordergång kvarstår företagens behov av finansiering på samma nivå som i våras. Däremot ser det annorlunda ut framåtblickande då behovet minskar, särskilt hos de stora bolagen. I våras uppgav 29 procent av de stora bolagen att de hade behov av ökad finansiering när de blickade framåt. Nu har motsvarande andel krympt till 16 procent.

Behovet av finansiering för framtiden tycks vara svårbedömt då resultatet varierar. Generellt har börsnoterade bolag oftast både starka kassaflöden och tillgång till kapital och ser därför inget långsiktigt lånebehov. Även icke börsnoterade bolag känner sig komfortabla med tillgången på kortfristig lånefinansiering.

Tillgång till finansiering via kapital- och bankmarknaden är fortsatt god och förflyttningarna är små jämfört med i våras. En klar majoritet upplever att möjligheterna att finansiera sig via kapital- och kreditmarknaden är oförändrad. Ser man till finansieringsmöjligheterna på bankmarknaden kan man konstatera att de stora bolagen har bättre chanser att få finansiering än små bolag, både i nuläge och framåtblickande. En förklaring kan vara att det generellt sett är lättare för stora företag än små att få finansiering i svårare tider.

Vilka är de största hindren för er export?

Politiska risker i länder som företag exporterar till

Brexit och handelskonflikter

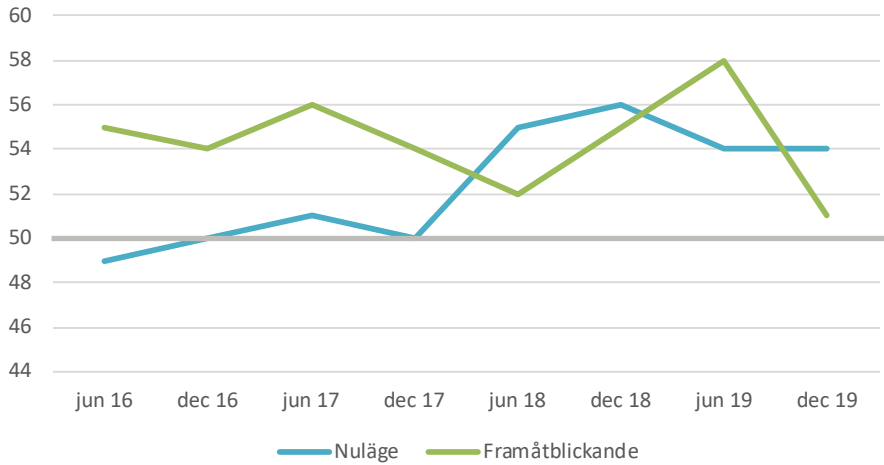
Skatter och tullar

Regelverk och byråkrati

Tillgång till kompetens och resurser

Finansieringsbehov

Fler tycker att det är billigare att låna

Undersökningens största skillnader jämfört med i våras har skett i prisbilden för finansiering. Både i nuläget och framåtblickande har index ökat avsevärt vilket innebär att företagen tycker att det blivit betydligt billigare att låna. Marknadsräntorna har i princip legat still det senaste halvåret men ändå uppfattar företagen att det är billigare att låna nu än i våras. En förklaring kan vara att framtida ränteprognoiser har betydelse för vad man anser är billigt eller dyrt i nuläget. Till syvende och sist är det efterfrågan som styr investeringsplanerna och då har räntenivån en mindre betydelse.

”Till syvende og sist är det efterfrågan som styr investeringsplanerna.”

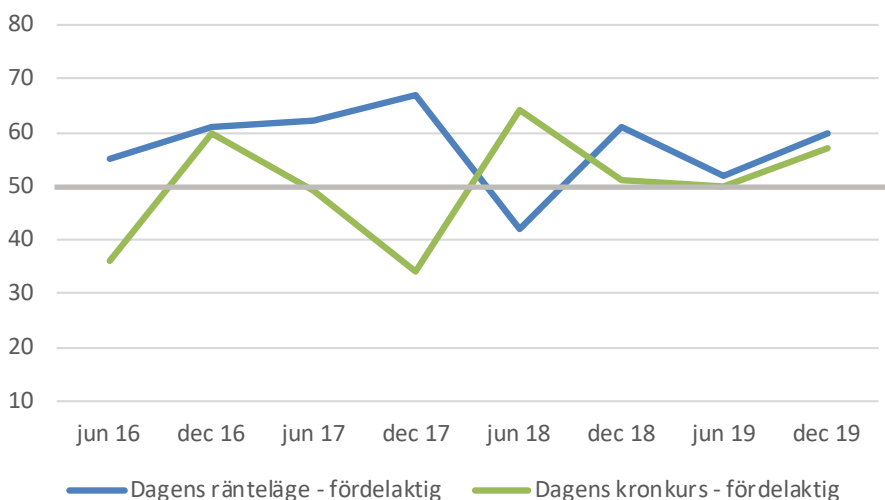

Svag krona här för att stanna

Totalt 60 procent av exportbolagen anser att dagens ränteläge är fördelaktigt vilket är en relativt stor ökning jämfört med i våras. Däremot är det bara 26 procent som tror att räntan kommer att öka de närmaste 12 månaderna vilket är en kraftig minskning mot vårens 57 procent. En förklaring kan vara att Riksbanken uppfattats som mer duvaktig i sina bedömningar. Även om en ytterligare räntehöjning har signalerats i december kan man förvänta sig att Riksbanken därefter sitter still i båten.

När man frågar exportföretagen hur de ser på dagens kronkurs svarar fler än hälften att de tycker kronkursen är fördelaktig, vilket är en ökning mot den senaste mätningen. Betydligt färre tror på en starkare krona under de kommande 12 månaderna. För ett år sedan trodde 55 procent av företagen att kronan skulle stärkas. Nu har siffran fallit till 23 procent, en spektakulärt låg siffra givet den historiskt svaga kronkursen. Det skulle kunna bero på att valutakursen har varit svag tillräckligt länge för att normaliseras i människors sinnen.

Företagens syn på ränteläge och kronkurs

Allt fler små företag ställer CSR-krav vid exportaffärer

Knappt hälften av exportföretagen har som rutin att ställa CSR-krav vid en exportaffär vilket är en liten minskning från i våras. Det är fortfarande fler stora bolag (48 procent) jämfört med små (40 procent) som har som rutin att ställa CSR-krav – men gapet minskar för varje mätning. Det är något färre av de stora bolagen och något fler av de små bolagen som rutinemässigt ställer CSR-krav vid exportaffärer, jämfört med i våras. Det visar att frågor om hållbart företagande, det vill säga etik, antikorruption, arbetsvillkor, miljö och mänskliga rättigheter, fått ökad betydelse i kundrelationen för mindre företag. Det kan bero på skärpt lagstiftning, ökad mediebevakning och en ökad medvetenhet hos konsumenter som i sin tur ställer högre krav på producenter.

Ett av tio företag har under de senaste sex månaderna sagt nej till en exportaffär på grund av att någon part inte levt upp till de CSR-krav som ställts på affären. Det är ungefär lika många som tidigare. CSR har uppfattats som otydligt vilket inte har givit genomslag i affärer mellan företag. Nya standarder på hållbarhetsområdet kommer sannolikt att förenkla för företag att kommunicera och ställa krav på ansvarstagande.

”Ett av tio företag har under de senaste sex månaderna sagt nej till en exportaffär på grund av att någon part inte levt upp till de CSR-krav som ställts på affären.”

Sammanställning av resultat

	Små företag			Stora företag		
	Nuläge	Framåt-blickande	Total	Nuläge	Framåt-blickande	Total
EKI (Export Kredit Index)	55 (54)	54 (54)	54 (54)	55 (53)	53 (52)	54 (52)
Företagens finansiella situation	62 (65)	68 (67)	65 (66)	57 (62)	61 (63)	59 (63)
Finansieringsbehov	55 (57)	52 (53)	53 (55)	54 (52)	51 (60)	52 (56)
Behov av finansiering vid exportaffärer	57 (54)	58 (54)	57 (54)	54 (56)	53 (57)	53 (57)
Tillgång till finansiering	52 (53)	52 (56)	52 (55)	55 (53)	55 (49)	55 (51)
Prisbild för finansiering	52 (42)	41 (39)	46 (41)	55 (39)	46 (33)	51 (36)
Exportorderingsång	67 (67)	72 (75)	70 (71)	54 (63)	61 (65)	58 (64)
Kassasituation	60 (55)	69 (68)	64 (61)	67 (60)	63 (56)	65 (58)
Skuldsättning	56 (55)	59 (55)	57 (55)	52 (58)	58 (51)	55 (54)
Tillgång till finansiering via kapital/kreditmarknaden	51 (51)	51 (56)	51 (54)	55 (55)	53 (48)	54 (51)
Tillgång till finansiering via bankmarknaden	53 (56)	54 (56)	53 (56)	54 (51)	57 (50)	55 (51)

	Sverige	Utrikes	Total	Sverige	Utrikes	Total
Sysselsättningsplaner (på 12 månaders sikt)	69 (75)	61 (67)	65 (71)	51 (64)	56 (69)	53 (67)

	Total		
	Nuläge	Framåtblickande	Total
EKI (Export Kredit Index)	55 (53)	54 (53)	54 (53)
Företagens finansiella situation	58 (63)	63 (65)	61 (64)
Finansieringsbehov	54 (54)	51 (58)	53 (56)
Behov av finansiering vid exportaffärer	55 (55)	55 (56)	55 (56)
Tillgång till finansiering	54 (53)	54 (51)	54 (52)
Prisbild för finansiering	54 (40)	45 (35)	49 (38)
Exportorderingsång	59 (64)	65 (68)	62 (66)
Kassasituation	64 (59)	65 (60)	65 (59)
Skuldsättning	53 (57)	58 (53)	56 (55)
Tillgång till finansiering via kapital/kreditmarknaden	54 (54)	52 (50)	53 (52)
Tillgång till finansiering via bankmarknaden	53 (53)	56 (52)	54 (53)
	Sverige	Utrikes	Total
Sysselsättningsplaner (på 12 månaders sikt)	57 (68)	57 (69)	57 (68)

Metod och underlag

Målgruppen är svenska exportföretag med en exportvolym på minst 25 miljoner kronor samt en exportandel på minst 50 procent. Populationen, som utgör 2302 bolag, delas upp i stora respektive små företag. Gränsen för stora företag går vid en omsättning på minst 250 miljoner kronor. Urvalet har gjorts slumpmässigt av SCB utifrån momsregistret. Till detta urval läggs samtliga bolag med en exportvolym på över två miljarder kronor. På så sätt fångar barometern upp företag som är av vikt för svensk export.

Undersökningen är statistiskt säkerställd. I undersökningen har totalt 205 företag svarat, 100 i gruppen stora företag och 105 i gruppen små företag. Intervjuerna har genomförts av Origo Group under perioden 30 september–30 oktober 2019.

Om Svensk Exportkredit

SEK (AB Svensk Exportkredit) ägs av den svenska staten och lånar ut pengar till stora och medelstora exportföretag, till deras underleverantörer och till utländska köpare av svenska varor och tjänster. Våra lån kan ha korta eller långa löptider och kan betalas ut i flera olika valutor.

Med utlåning i 70 länder har vi en gedigen kunskap om internationella affärer och kan erbjuda en variation av finansieringslösningar. Detta särskiljer oss från andra finansiärer.

Har du frågor om Exportkreditbarometern?

Vänligen kontakta Catharina Henriksson,
Pressansvarig på SEK
Telefon: +46 76 677 59 09
E-post: catharina.henriksson@sek.se

Finansiering som stärker din exportaffär

SEK

AB Svensk Exportkredit
Klarabergsviadukten 61–63 • Box 194 • 101 23 Stockholm
Tel: 08-613 83 00 • information@sek.se
www.sek.se